

Propozycje realokacji środków oraz zmian w zakresie wskaźników w RPO WL 2014-2020

- EFS

Oś Priorytetowa 9 Rynek pracy

1. REALOKACJE:

z PI 8vi (Dz. 10.3 Programy polityki zdrowotnej)	na PI 8iii (Dz. 9.3 Rozwój przedsiębiorczości)	7 850 381 Euro ok. 33,9 mln PLN
z PI 9i (Dz. 11.1 Aktywne włączenie)	na PI 8iii (Dz. 9.3 Rozwój przedsiębiorczości)	20 000 000 Euro ok. 86,5 mln PLN

Uzasadnienie realokacji:

- a) Realokacja środków EFS w ramach osi 10 z PI 8vi oraz w ramach osi 11 z PI 9i na PI 8iii wynika z dużego zapotrzebowania na realizację projektów w zakresie wspierania przedsiębiorczości. Aktualnie wykorzystano alokacje na poziomie 92,39%.
- b) Zgodnie z proponowanymi zmianami w Umowie Partnerstwa wsparciem w ramach PI 8iii zostaną objęte nowe grupy docelowe. Obecnie wsparciem objęte są tylko osoby znajdujące się w najbardziej niekorzystnym położeniu na rynku pracy (kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w wieku 50 lat i więcej, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach).
- c) Przesunięcie środków na PI 8iii umożliwi zwiększenie wartości wskaźników rzeczowych. Przy czym nie odbędzie się to kosztem wartości wskaźników zaplanowanych w ramach PI 8vi.

2. RAMY WYKONANIA:

Zmiana wskaźników rzeczowych oraz finansowych w ramach wykonania:

Nazwa wskaźnika	Aktualna wartość		Proponowana wartość	
	Pośrednia	Docelowa	Pośrednia	Docelowa
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	8 896	20 014	8 896	25071
Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	1 768	3 978	2 442	8 046
Kwota wydatków EFS	42 103 951,00	232 875 838,00	42 103 951	265 640 992

certyfikowanych do Komisji Europejskiej				
---	--	--	--	--

Wskaźnik finansowy (certyfikacja) –zwiększenie celu końcowego o 32 765 154 EUR (tj. z 232 875 838 ,00 EUR do 265 640 992 EUR).

Uzasadnienie (zmiany wskaźnika finansowego):

- zwiększenie wartości pośredniej wskaźnika finansowego przy jednoczesnym zachowaniu jego wartości docelowej.
- Zwiększenie wartości wskaźnika jest odpowiedzią na duże zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy na wsparcie realizowane w ramach aktywizacji zawodowej i rozwoju przedsiębiorczości
- Uwzględnienie w działaniu 9.2 formy wsparcia w postaci dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Uzasadnienie (zmiany wskaźników rzeczowych):

- Zwiększenie wartości docelowych wskaźników do ram wykonania.
- Zmiana związana jest z przeznaczeniem części alokacji w Działaniu 9.2 na zadania związane z udzielaniem dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej i przyjęciem wartości z dotychczas podpisanych umów.

3. ZMIANY W ZAKRESIE WSKAŹNIKÓW RZECZOWYCH:

- W zakresie PI 8i:

- Zmiana wartości wskaźnika produktu *Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie:*

Przed zmianą: Mężczyźni – 8 006, Kobiety – 12 008, Ogółem – 20 014

Po zmianie: Mężczyźni – 12 074, Kobiety – 12 997, Ogółem – 25 071

- Zmiana wartości wskaźnika produktu *Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie:*

Przed zmianą: Mężczyźni – 4 803, Kobiety – 7 205, Ogółem – 12 008

Po zmianie: Mężczyźni – 7 615, Kobiety –7 847, Ogółem – 15 462

- Zmiana wartości wskaźnika produktu *Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie:*

Przed zmianą: Mężczyźni – 400, Kobiety – 601, Ogółem – 1 001

Po zmianie: Mężczyźni – 424, Kobiety –539, Ogółem – 963

- Zmiana wartości wskaźnika produktu *Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie:*

Przed zmianą: Ogółem – 3 002

Po zmianie: Ogółem – 3727

- Zmiana wartości wskaźnika produktu *Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie:*

Przed zmianą: Ogółem – 4 003

Po zmianie: Ogółem – 8839

- Dodanie wskaźnika produktu *Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie:*

Przed zmianą: Ogółem – brak wskaźnika

Po zmianie: Ogółem – 879

- Dodanie wskaźnika rezultatu *Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej* – w związku z dodaniem nowej formy wsparcia w Działaniu 9.2:

Przed zmianą: Ogółem – brak wskaźnika

Po zmianie: 1054

Uzasadnienie:

a) Planuje się zmianę wszystkich powyższych wskaźników, za wyjątkiem liczby osób odchodzących z rolnictwa objętych wsparciem w programie i osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie. Na etapie renegotjacji programu, z uwagi na fakt, iż zakontraktowano dotychczas niemalże całą alokację dostępną na Działanie 9.1, jako wartość wskaźnika założono wartość docelową z umów dotychczas podpisanych.

Dodatkowo, w związku z proponowanymi zmianami w Programie, tj. przeznaczeniem części środków alokowanych na Działanie 9.2 na realizację wsparcia w postaci udzielania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez powiatowe urzędy pracy, uwzględniono ten fakt przy obliczaniu wartości wskaźników oraz dodano wskaźnik produktu dotyczący udzielenia bezzwrotnych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz wskaźnik rezultatu dotyczący liczby utworzonych miejsc pracy. Dokonano również ponownej analizy kosztów jednostkowych przypadających na uczestnika.

b) Dodano wskaźnik dot. osób pracujących objętych wsparciem ze względu na rozszerzenie grupy docelowej w związku ze zmianą Umowy Partnerstwa.

- W zakresie PI 8iii:

- Zmiana wartości wskaźnika rezultatu *Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej* – w związku ze zwiększeniem alokacji:

Przed zmianą: Ogółem - 4774

Po zmianie: 9 059

- Dodanie nowego wskaźnika rezultatu: *Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu* – zgodnie ze zmianą w Umowie Partnerstwa:

Przed zmianą: brak

Po zmianie: Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu – wartość docelowa 40%

- Zmiana wartości wskaźnika produktu:

Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie:

Przed zmianą: 3 978

Po zmianie: 7 167

Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie:

Przed zmianą: 112

Po zmianie: 185

- Dodanie wskaźnika produktu *Liczba osób pracujących, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie* – wartość docelowa 228

Uzasadnienie:

- a) PI 8iii (Działanie 9.3 RPO WL) cieszy się dużym zainteresowaniem. W ramach pierwszego ogłoszonego konkursu złożono 167 wniosków o wartości dwukrotnie przekraczającej alokację przeznaczoną na konkurs. Kontraktacja wynosi 96,64%. Ponadto, w ramach Działania 9.6 (ZIT) złożono 22 wnioski, których wartość 6 – krotnie przekroczyła przyjętą alokację.
- b) Zmiany w UP pozwalają skierować wsparcie do większego grona odbiorców, tj. do osób pracujących.

- **W zakresie PI 8iv:**

Rezygnujemy z propozycji zmiany w zakresie wskaźników oraz zmniejszenia alokacji w PI 8iv.

4. ZMIANY MERYTORYCZNE W TREŚCI RPO WL:

- W zakresie PI 8i:

a) Rozszerzenie drugiego celu szczegółowego o grupy niepriorytetowe - zgodnie ze zmianami w Umowie Partnerstwa:

Po zmianie: *Poprawa szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa oraz sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, pracujących na umowach cywilno-prawnych i ubogich pracujących.*

Zmiana wynika z zaleceń IK UP dotyczących zapisów RPO w zakresie zmian Umowy Partnerstwa związanych z rozszerzeniem grupy docelowej w PI8i. Dodatkowo, proponuje się wprowadzenie możliwości zmiany kwalifikacji zawodowych (obok już możliwego uzupełniania tych kwalifikacji).

b) Wprowadzenie możliwości finansowania działań służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (wsparcie dotacyjne realizowane przez PUP):

Po zmianie: *W ramach priorytetu nie będą realizowane działania służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia za wyjątkiem działań realizowanych w tym zakresie przez powiatowe urzędy pracy na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.*

Uzasadnienie:

- a) Zmiany w zakresie grupy docelowej wynikają z Umowy Partnerstwa.
- b) Rozszerzenie zadań realizowanych przez PUP do wszystkich wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Istotny argument stanowi jednocześnie plan zakontraktowania całej puli środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej (w formie dotacji) w wyniku rozstrzygnięcia konkursu ogłoszonego w 2016 r. w ramach PI 8iii (Działanie 9.3).
- c) Proponowane wsparcie będzie stanowiło jedyną dostępną dla osób w wieku 30+ formę aktywizacji osób bezrobotnych, jaką jest dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Proponowane zmiany zapewniłyby taką dostępność, a jednocześnie udzielane w ramach limitu Funduszu Pracy, nie spowodowałyby zmian w zakresie finansowania programu.

b) Rozszerzanie grupy docelowej - zgodnie ze zmianami w Umowie Partnerstwa:

Po zmianie:

Grupę docelową wsparcia stanowią:

- osoby bezrobotne (w tym zarejestrowane w urzędzie pracy jako bezrobotne) i bierne zawodowo, w tym: osoby starsze (w wieku 50 lat i więcej), kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach (co najmniej 60% uczestników projektów będą stanowiły osoby z ww. grup),*
- osoby bezrobotne nie należące do grup wskazanych powyżej (liczba osób z tej grupy nie przekroczy 20% ogólnej liczby bezrobotnych objętych wsparciem),*
- imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia), reemigranci, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, tzw. ubodzy pracujący, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilno-prawnych (liczba osób zaliczających się do wymienionych grup nie może przekraczać 40% ogółu uczestników projektów).*

Usunięto również profilowanie uczestników projektu zgodnie ze zmianami w Umowie Partnerstwa.

c) Demarkacja grup docelowych pomiędzy CT 8 i CT 9 – zgodnie z proponowanymi zmianami w Umowie Partnerstwa:

Po zmianie: *Wsparcie w ramach CT 8 będzie kierowane przede wszystkim do osób bezrobotnych i biernych zawodowo, którym do aktywizacji zawodowej i powrotu na rynek pracy wystarczy pomoc obejmująca głównie usługi i instrumenty rynku pracy. Jednocześnie, aby zagwarantować kompleksowe wsparcie w powrocie na rynek pracy w projektach realizowanych w priorytetach inwestycyjnych 8i możliwe jest zastosowanie instrumentów aktywnej integracji o charakterze społecznym. Z drugiej strony, aby zapewnić pełen pakiet działań skierowanych do osób oddalonych od rynku pracy, uczestnicy projektów z zakresu aktywnej integracji będą mieli możliwość skorzystania z instrumentów aktywnej polityki rynku pracy w projektach realizowanych w CT8. Jednocześnie w projektach realizowanych w CT8 preferowane będą osoby, które wcześniej skorzystały ze wsparcia w postaci aktywizacji społecznej udzielanego w projektach realizowanych w ramach CT9.*

Realizacja w CT8 elementów aktywizacji społecznej/usług społecznych możliwa będzie w przypadku gdy w danej gminie, objętej obszarem projektu, nie będą realizowane projekty w ramach CT9.

d) Doprecyzowanie zapisów dotyczących kryteriów efektywności zatrudnieniowej:

Po zmianie: *Projekty w ramach priorytetu inwestycyjnego będą realizowane w oparciu o kryteria minimalnej efektywności zatrudnieniowej mierzone według metodologii nieuwzględniającej umów cywilno-prawnych.*

Zmiana została wprowadzona na podstawie ustaleń z KE w korespondencji z dnia 19.01.2018 r.

- W zakresie PI 8iii:

a) Zmiana opisu typów projektów w zakresie instrumentów finansowych (typ nr 2):

Po zmianie:

2) wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej obejmujące przyznanie środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej w postaci instrumentów finansowych.

Propozycja zmiany zgodnie z zapotrzebowaniem na środki oraz z wybranym modelem wdrażania instrumentów finansowych (pożyczki).

b) Zmiana opisu grupy docelowej – zgodnie ze zmianą w Umowie Partnerstwa:

Po zmianie:

Grupę docelową wsparcia stanowią osoby fizyczne w wieku 30 lat i więcej, zamierzające rozpocząć własną działalność gospodarczą, tj.:

- osoby bezrobotne (w tym zarejestrowane w urzędzie pracy jako bezrobotne), bierne zawodowo, zwłaszcza te, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osoby starsze (w wieku 50 lat i więcej), kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach, przy czym co najmniej 60% uczestników będą stanowiły osoby z ww. grup, natomiast mężczyźni w wieku 30 – 49 lat mogą zostać objęci wsparciem pod warunkiem, że nie będą oni stanowili więcej niż 20% ogółu bezrobotnych objętych wsparciem a nie ogółu uczestników,*
- imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia),*
- reemigranci,*
- osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny,*
- osoby pracujące, w tym tzw. ubogie pracujące, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujące w ramach umów cywilnoprawnych.*

Ponadto, zgodnie ze zmianami w Umowie Partnerstwa usunięto ograniczenia bezzwrotnego wsparcia tylko dla grup priorytetowych. Usunięto również limit wsparcia w zakresie instrumentów finansowych dla grup nie priorytetowych (20%).

- W zakresie PI 8iv:

a) Doprecyzowanie zapisów dotyczących kryteriów efektywności zatrudnieniowej:

Po zmianie: Projekty w ramach priorytetu inwestycyjnego będą realizowane w oparciu o kryteria minimalnej efektywności zatrudnieniowej mierzone według metodologii nieuwzględniającej umów cywilno-prawnych.

Zmiana została wprowadzona na podstawie ustaleń z KE w korespondencji z dnia 19.01.2018 r.

b) Dodanie trybu pozakonkursowego:

Po zmianie:

W przypadku przedsięwzięć zwiększających dostęp do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 realizowanych przez gminy dopuszcza się możliwość zastosowania trybu pozakonkursowego. Tryb ten będzie się odnosił tylko do tworzenia instytucjonalnych form opieki nad dziećmi do 3 roku życia.

Powyższe rozwiązanie pozwoli na lepszą dystrybucję wsparcia i zagospodarowanie tzw. „białych plam” w opiece żłobkowej na terenie województwa. Udział gmin gwarantuje trwałość przedsięwzięć.

Oś Priorytetowa 10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian**1. REALOKACJA:**

z PI 8vi (Dz. 10.3 Programy polityki zdrowotnej)	na PI 8iii (Dz. 9.3 Rozwój przedsiębiorczości)	7 850 381 Euro ok. 33,9 mln PLN
--	--	---

Uzasadnienia realokacji środków z PI 8vi:

- a) Przesunięcie środków odbędzie się bez zmiany wskaźników rzeczowych w PI 8vi. Szacujemy, że wskaźniki uda się osiągnąć taniej niż pierwotnie zakładano.
- b) Zmiana wynika z realistycznej oceny stopnia osiągnięcia wskaźników. Specyfiką PI 8vi, a konkretnie projektów przewidzianych w Działaniu 10.3, jest realizacja programów zdrowotnych mających na celu dotarcie do możliwie szerokiej grupy odbiorców np. w celu poprawy zgłaszalności na badania profilaktyczne. W związku z powyższym w ramach konkursów IZ RPO dokonuje podziału regionu na tzw. subregiony, na które wybierani są wnioskodawcy. Aktualnie po rozstrzygnięciu 1 konkursu podpisano 4 umowy o dofinansowanie. Na podstawie danych zawartych we wnioskach o dofinansowanie prognozowane jest osiągnięcie wskaźników na następującym poziomie:
 - wskaźnik rezultatu Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne – został osiągnięty w 31%,
 - wskaźnik rezultatu Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie – aktualnie postęp wynosi 0%, z uwagi na brak realizacji dedykowanych temu wskaźnikowi konkursów,
 - wskaźnik produktu Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS – został osiągnięty na poziomie 24 %,
 - wskaźnik produktu Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców – został osiągnięty na poziomie 33%.

Obecnie w trakcie procesu oceny znajdują się jeszcze 3 konkursy, w których zawarte umowy o dofinansowanie poprawia ww. stopień osiągnięcia wskaźników. W związku z powyższym IZ RPO na podstawie dostępnych danych oraz planowanych do ogłoszenia konkursów zakłada osiągnięcie wszystkich założonych wskaźników, w przy jednoczesnym zakontraktowaniu jedynie części alokacji przeznaczonej na PI 8vi.
- c) Zmiany w alokacji w proponowanym zakresie pozwolą na podjęcie działań naprawczych na podstawie wniosków płynących z wdrażania, a tym samym umożliwią wcześniejszą korektę regionalnego programu operacyjnego przed przeglądem ram wykonania.

2. ZMIANY RAM WYKONANIA:

Zmiana wskaźników rzeczowych oraz finansowych w ramach wykonania:

Nazwa wskaźnika	Aktualna wartość	Proponowana wartość
-----------------	------------------	---------------------

	Pośrednia	Docelowa	Pośrednia	Docelowa
Liczba osób pracujących objętych wsparciem w programie (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	5 348	12 032	3 612	12 032 (brak zmian)
Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS	17 256	38 828	17 256 (brak zmian)	38 828 (brak zmian)
Kwota wydatków EFS certyfikowanych do Komisji Europejskiej	11 866 583,00	65 815 722,00	7 146 227,00	56 580 030,00

Zmiana w zakresie wskaźnika finansowego (certyfikacja) – cel pośredni - zmniejszenie o 4 720 356 EUR wydatków kwalifikowalnych (tj. z 11 866 583 EUR na 7 146 227 EUR) oraz celu końcowego o 9 235 742 EUR (tj. z 65 815 772 EUR na 56 580 030 EUR).

Uzasadnienie (zmiany wskaźnika finansowego):

- a) Instytucja zakłada osiągnięcie założonych wskaźników bez konieczności zakontraktowania całości alokacji.

Uzasadnienie (zmiany wskaźników rzeczowych):

- a) Zmiana wartości wskaźników finansowych do ram wykonania wynika z proponowanego przesunięcia środków z osi priorytetowej 10 (PI 8vi) do osi priorytetowej 9 (PI 8iii).
- b) Ograniczone możliwości w zakresie realizacji na poziomie regionalnym programów zdrowotnych opracowanych na poziomie krajowym.
- c) W odniesieniu do 8v zmniejszenie wartości pośredniej wskaźnika przy jednoczesnym zachowaniu jego wartości docelowej wynika z opóźnień systemowych związanych z uruchomieniem bieżącej perspektywy finansowej (późna publikacja wytycznych horyzontalnych, późne uruchomienie Bazy Usług Rozwojowych).

3. ZMIANY W ZAKRESIE WSKAŹNIKÓW RZECZOWYCH.

Brak.

4. ZMIANY MERYTORYCZNE W TREŚCI RPO WL:

- W zakresie PI 8vi:

a) Zmiana typów projektów:

Po zmianie:

- 1) realizacja programów zdrowotnych opracowanych na poziomie krajowym: programy profilaktyczne w zakresie nowotworów: rak szyjki macicy, rak piersi i rak jelita grubego,
- 2) opracowanie i realizacja regionalnych programów zdrowotnych (przypis w brzmieniu: "Istnieje możliwość realizacji na poziomie regionalnym innych programów krajowych (np. opracowanych w ramach POWER zaopiniowanych przez AOTMiT) lub innych regionalnych programów zdrowotnych (opracowanych przez inne regiony, zaopiniowanych przez AOTMiT).":
 - a) regionalne programy zdrowotne (w tym tworzone i realizowane we współpracy z pracodawcą) obejmujące także działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne. Regionalne programy zdrowotne obejmują działania w zakresie profilaktyki, diagnostyki, jak i rehabilitacji medycznej. Regionalne programy zdrowotne będą dotyczyć chorób, które są istotnym problemem zdrowotnym regionu oraz grup jednostek chorobowych wymienionych w Umowie Partnerstwa,

Uzasadnienie:

Proponowana zmiana pozwoli na wykorzystanie modeli i programów zdrowotnych wypracowanych w ramach POWER oraz innych programów na poziomie regionalnym.

b) Usunięcie limitu na regionalne programy zdrowotne (RPZ) i zdrowotne programy krajowe:

Przed zmianą:

Przedsięwzięcia w tym zakresie realizowane będą z zachowaniem podziału, że 85% alokacji na priorytet inwestycyjny 8.vi zostanie przeznaczone na programy opracowane na poziomie krajowym, a pozostałe 15% alokacji zostanie przeznaczone na specyficzne programy regionalne, w tym tworzone i realizowane we współpracy z pracodawcą.

Po zmianie: Brak zapisu.

Uzasadnienie:

- a) Wykorzystanie modeli i programów zdrowotnych wypracowanych w ramach POWER na poziomie regionalnym.
- b) Elastyczne zarządzanie alokacją i efektywniejsze wydatkowanie środków.

c) Do grupy docelowej dodano personel służb świadczących usługi zdrowotne, zmiana umożliwi realizację programów wypracowanych w ramach PO WER:

Po zmianie:

Grupę docelową wsparcia stanowią:

(...)

- personel służb świadczących usługi zdrowotne.

Uzasadnienie:

- a) Programy profilaktyczne wymagają przeszkolenia personelu medycznego.
- b) Przeszkolony personel medyczny jest gwarantem efektywności wsparcia.

Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne**1. REALOKACJA:**

z PI 9i (Dz. 11.1 Aktywne włączenie)	na PI 8iii (Dz. 9.3 Rozwój przedsiębiorczości)	20 000 000 EUR ok. 86,5 mln PLN
z PI 9i (Dz. 11.1 Aktywne włączenie)	Oś Priorytetowa 14 Pomoc Techniczna	10 000 000 EUR ok. 43,2 mln PLN

Uzasadnienie realokacji:

- Realokacja środków EFS z PI 9i na PI 8iii wynika z dużego zapotrzebowania na realizację projektów w zakresie wspierania przedsiębiorczości. Aktualnie wykorzystano alokację na poziomie 92,39%.
- Realokacja przyczyni się do efektywniejszej realizacji celów pośrednich na 2018 r. RPO WL na lata 2014-2020 w ramach EFS.

2. ZMIANY RAM WYKONANIA:

Zmiana wskaźników rzeczowych oraz finansowych w ramach wykonania:

Nazwa wskaźnika	Aktualna wartość		Proponowana wartość	
	Pośrednia	Docelowa	Pośrednia	Docelowa
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	12 692	28 553	5 485	21 260
Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	292	653	292 (brak zmiany)	653 (brak zmiany)
Kwota wydatków EFS certyfikowanych do Komisji Europejskiej	38 247 036,00	212 365 556,00	24 435 858,00	177 071 438,00

Zmiana w zakresie wskaźnika finansowego (certyfikacja) – cel pośredni - zmniejszenie o 13 811 178,00 EUR wydatków kwalifikowalnych (tj. z 38 247 036,00 EUR na 24 435 858,00 EUR). Cel końcowy zmniejszenie o 35 294 118,00 EUR (tj. z 212 365 556,00 EUR na 177 071 438,00 EUR).

Uzasadnienie (zmiany wskaźnika finansowego):

- a) Zmniejszenie wartości pośredniej wskaźnika finansowego przy jednoczesnym zachowaniu jego pierwotnej wartości docelowej, związane jest z propozycją zmniejszenia wartości pośredniej dla wskaźnika rzeczowego.
- b) Propozycja związana jest z trudnościami z wdrażaniem Działania 11.1 (PI 9i) (realne możliwości certyfikacji przy uwzględnieniu powyższych uwarunkowań).

Uzasadnienie (zmiany wskaźników rzeczowych):

- a) Zmniejszenie wartości wskaźników rzeczowego i finansowego dla celu pośredniego wynika z problemów z wdrażaniem PI 9i.
- b) Problem z kontraktacją środków wynika z małego zainteresowania Wnioskodawców ogłaszanymi konkursami.
- c) Negatywny wpływ na małe zainteresowanie konkursami ma również wymagane profilowanie osób bezrobotnych (III profil oddalenia od rynku pracy). IZ RPO stoi na stanowisku, iż należy urealnić wskaźnik finansowy określony do Ram wykonania na 2018 r.
- d) Zmniejszenie wartości wskaźnika wybranego do ram wykonania na 2018 r. w zakresie PI 9i, podyktowane małym zainteresowaniem wnioskodawców, wynika z opóźnień systemowych związanych z uruchomieniem bieżącej perspektywy finansowej, trudnej grupy docelowej, wymogów w zakresie osiągnięcia efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej, warunków wynikających z wytycznych horyzontalnych, wymaganiami w zakresie zastosowania trybu pozakonkursowego.
- e) W samym 2017 r. ogłoszono 4 konkursy z łączną kwotą dofinansowania wynoszącą ok. 280 mln zł. Szacujemy, że konkursy ogłoszone w latach 2015-2017 będą skutkowały osiągnięciem założonych wskaźników, jednakże w terminie nieco późniejszym niż pierwotnie zakładany.
- f) Zmiana wartości wskaźników rzeczowych podyktowana jest przesunięciem środków finansowych z PI 9i na PI 8iii.

3. ZMIANY W ZAKRESIE WSKAŹNIKÓW RZECZOWYCH:

- W zakresie PI 9i:

- Zmiana brzmienia wskaźnika rezultatu:

Przed zmianą: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

Po zmianie: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu

Uzasadnienie: Zmiana zgodnie ze stanowiskiem IK UP z dnia 2 lutego 2018 r. (mail od Pani Idy Szczepockiej).

- Zmiana wartości wskaźników rezultatu – obniżenie wartości:

- a) *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu (wartość docelowa ogółem: przed zmianą – 45 %, po zmianie – 30%),*
- b) *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (wartość docelowa ogółem: przed zmianą – 25 %, po zmianie – 16%),*
- c) *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (wartość docelowa ogółem: przed zmianą – 20 %, po zmianie – 12%).*

- Zmiana wartości wskaźników produktu – obniżenie wartości:

- a) *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (wartość docelowa ogółem: przed zmianą – 27 018, po zmianie – 19 725),*
- b) *Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (wartość docelowa ogółem: przed zmianą – 2 432, po zmianie – 1775 ; kobiety: przed zmianą - 1459 , po zmianie – 1065 ; mężczyźni: przed zmianą - 973, po zmianie – 710).*

Uzasadnienie:

- a) Osiągnięcie założonych pierwotnie wskaźników jest bardzo trudne ze względu na grupę docelową (osoby zagrożone wykluczeniem społecznym oraz społecznie wykluczone nie tylko z powodu bezrobocia). Osoby te, w pierwszej kolejności potrzebują wsparcia w zakresie budowania postaw społecznych i do których kierowane są usługi aktywnej integracji głównie o charakterze społecznym, zdrowotnym, edukacyjnym a dopiero na końcu zawodowym.
- b) Opracowując metodologię szacowania wartości docelowych dla wskaźników opierano się na badaniach zleconych przez MR lub UM WL, które bazowały głównie na uczestnikach Działania 7.2 PO KL, tj. uczestnikach nie będących klientami pomocy społecznej, a jeśli takie osoby uczestniczyły w badaniu to ich odsetek był marginalny. Osoby będące klientami pomocy społecznej, obejmowane w ramach PO KL wsparciem w Działaniu 7.1, nie były monitorowane pod względem efektywności wsparcia w postaci uzyskania kwalifikacji, objęcia szkoleniami czy też wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej.
- c) Na zmniejszenie poziomu wskaźnika ma również wpływ kierunek zmian wprowadzonych w Wytycznych obszarowych w obszarze włączenia społecznego, które zakładają pomiar efektywności zatrudnieniowej jedynie wśród osób objętych aktywną integracją o charakterze zawodowym, która nie jest obowiązkowa dla wszystkich uczestników projektów. Jednocześnie w ramach Osi 11 przewidziane są do realizacji zadania, dla których efekt zatrudnieniowy nie jest wymagany co również ma przełożenie na możliwość osiągnięcia wskaźnika rezultatu Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).
- d) Opracowując RPO WL opierano się na danych za rok 2012. Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym w województwie lubelskim wynosił wtedy 22,9%. Od tamtej pory sytuacja uległa zmianie tj. wartość wskaźnika ciągle spadała i w 2016 r. wynosiła 18,5%. Sytuacja wygląda podobnie w przypadku wskaźnika minimum egzystencji – spadek z 8,5% w 2012 r. do 7,8% w roku 2016. Podsumowując, sytuacja społeczno-ekonomiczna w regionie poprawiła się, a ubóstwo spadło. Grupa objęta wsparciem jest przez to inna, trudniejsza, co wydłuża proces rekrutacji do projektów, dlatego wskaźnik został zaktualizowany.
- e) Zmiana wartości wskaźników produktu podyktowana jest przesunięciem środków finansowych z PI 9i na PI 8iii.

Przyczyny zagrożenia kontraktacji i wydatkowania środków w PI 9i:

- a. konieczność osiągania wskaźników efektywności zatrudnieniowej w PI9i w kontekście grupy docelowej (osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, osoby wykluczone społecznie, osoby bezdomne, bezrobotni dla których przypisano III profil pomocy tj. najbardziej oddaleni od rynku pracy itd.);
- b. braku trybu pozakonkursowego wobec projektów realizowanych przez OPS (tj. możliwość zastosowania trybu pozakonkursowego w przypadku deklaracji 100% uprawnionych wnioskodawców);
- c. obawy wnioskodawców (OPS) dot. spełnienia kryterium efektywności zatrudnieniowej;
- d. braku wystarczającej liczby pracowników socjalnych w OPS, którzy mogliby zostać zaangażowani w realizację projektu;
- e. trudności w rekrutowaniu uczestników do projektów (w szczególności OPS) spowodowana realizacją programu 500+ tj. obawa potencjalnych uczestników przed utratą świadczenia w wyniku udziału w projekcie i uzyskiwanych środków np. z tytułu stypendiów oraz możliwości podjęcia pracy po jego zakończeniu;

- f. w przypadku projektów OPS o niewielkiej wartości (naturalną konsekwencją wielkości gminy i liczbą osób uprawnionych do wzięcia udziału w projekcie) konieczność stosowania uproszczonych metody rozliczania projektów kwotami ryczałtowymi (nowa, nie stosowana dotychczas forma);
- g. konieczność realizacji projektów w partnerstwie (zobowiązanie, by instrumenty aktywnej integracji o charakterze zawodowym były prowadzone wyłącznie przez wyspecjalizowane jednostki);
- h. niski poziomu zadań zleczanych w projektach (tylko 30% - pierwsze konkursy dopuszczały tylko taką możliwość);
- i. koszty zarządzania przeniesione do kosztów pośrednich, co zmniejsza kwotę środków, jaką Wnioskodawca dysponuje na zarządzanie i administrowanie projektem.

- W zakresie PI 9iv:

a) Zmiana wartości wskaźnika rezultatu Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu projektu – ujęcie wskaźników w liczbach bezwzględnych:

Przed zmianą: wartość bazowa - 100%, wartość docelowa – 90 %

Po zmianie: wartość bazowa ogółem – 752, wartość docelowa ogółem – 558

b) Zmiana wartości wskaźnika rezultatu Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych, istniejących po zakończeniu projektu – ujęcie wskaźników w liczbach bezwzględnych:

Przed zmianą: wartość bazowa - 100%, wartość docelowa – 90 %

Po zmianie: wartość bazowa ogółem – 0, wartość docelowa ogółem – 67

4. ZMIANY MERYTORYCZNE W TREŚCI RPO WL:

- W zakresie PI 9i:

a) Usunięcie obowiązku realizacji PAI w opisie interwencji:

Przed zmianą: "Przez ośrodki pomocy społecznej, we współpracy z powiatowymi urzędami pracy (przypis) , realizowane będą kompleksowe działania aktywizacji i integracji społecznej i zawodowej bezrobotnych klientów ośrodków pomocy społecznej, należących do trzeciej grupy osób sprofilowanych jako osoby oddalone od rynku pracy, w celu zwiększenia uczestnictwa tych osób w życiu społecznym i zawodowym." (Przypis: Działania jako komponent Programu Aktywizacja i Integracja wynikającego z KPUiWS).

Po zmianie: *Przez jednostki pomocy społecznej (OPS/PCPR), we współpracy z powiatowymi urzędami pracy, realizowane będą kompleksowe działania aktywizacji i integracji społecznej i zawodowej klientów pomocy społecznej, w celu zwiększenia uczestnictwa tych osób w życiu społecznym i zawodowym. (usunięcie przypisu)*

Dostosowanie RPO WL do szerszych możliwości realizacji projektów przez OPS, które obecnie dają wytyczne w obszarze włączenia społecznego.

b) Zmiana w typach działań w związku z usunięciem obowiązku realizacji PAI oraz doprecyzowanie typów projektów:

Przed zmianą:

(...) „- programy na rzecz integracji osób i rodzin wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację oraz reintegrację społeczno-zawodową, w tym:

(...)

- kompleksowe działania aktywizacji i integracji społecznej i zawodowej bezrobotnych klientów ośrodków pomocy społecznej (Program Aktywizacja i Integracja – PAI)"

Po zmianie:

(...) „- programy na rzecz integracji osób i rodzin wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację oraz reintegrację społeczno-zawodową, w których elementem jest co najmniej jeden z wymienionych poniżej:

(...)

- kompleksowe działania aktywizacji i integracji społecznej i zawodowej klientów pomocy społecznej"

Uzasadnienie:

- a) Dostosowanie RPO WL do szerszych możliwości realizacji projektów przez OPS, które obecnie dają wytyczne w obszarze włączenia społecznego.

c) Zmiana w grupie docelowej, w tym usunięcie profilowania uczestników:

Po zmianie:

"Adekwatnie do planowanego rodzaju działań, głównymi grupami docelowymi będą osoby wykluczone (w tym dotknięte ubóstwem) lub osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (spełniające przesłanki do objęcia pomocą społeczną, wynikające z ustawy o pomocy społecznej)(przypis), w tym w szczególności:

-osoby bierne zawodowo,

- bezrobotne, zagrożone wykluczeniem ze względu na przesłanki inne niż tylko bezrobocie, wobec których zastosowanie wyłącznie instrumentów i usług rynku pracy jest niewystarczające i istnieje konieczność zastosowania w pierwszej kolejności usług aktywnej integracji o charakterze społecznym (...),

- osoby o niskich kwalifikacjach (...)

Dostosowanie RPO WL do nowelizacji Umowy Partnerstwa.

d) Demarkacja grup docelowych pomiędzy CT 8 i CT 9:

Po zmianie: Wsparcie w ramach CT 9 będzie kierowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, którym do aktywizacji zawodowej niezbędne jest w pierwszej kolejności udzielenie wsparcia w zakresie integracji społecznej. Zastosowanie powyższego mechanizmu demarkacji pozwoli na uniknięcie nakładania się wsparcia w ramach CT 8 i CT 9. Celem zapewnienia koordynacji i komplementarności działań podejmowanych przez podmioty realizujące projekty w celach tematycznych 8 i 9, są one zobowiązane do wzajemnego informowania się o działaniach podejmowanych na danym obszarze (gmina/ powiat). Aby zapewnić pełen pakiet działań skierowanych do osób oddalonych od rynku pracy, uczestnicy projektów z zakresu aktywnej integracji będą mieli możliwość skorzystania z instrumentów aktywnej polityki rynku pracy w projektach realizowanych w CT8.

Dostosowanie RPO WL do nowelizacji Umowy Partnerstwa.

e) Zmiana zasad realizacji trybu pozakonkursowego dla OPS/PCPR:

Po zmianie: W ramach priorytetu dopuszcza się także zastosowanie trybu pozakonkursowego przeznaczonego dla projektów dotyczących realizacji zadań publicznych. W przypadku projektów realizowanych na rzecz grupy docelowej ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie w Priorytecie Inwestycyjnym 9i, nabór projektów może następować zarówno w trybie pozakonkursowym, jak i konkursowym zgodnie ze schematem określonym w wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie włączenia społecznego. Tryb pozakonkursowy zastosowany zostanie w przypadku jednostek pomocy społecznej (OPS/PCPR) realizujących kompleksowe działania aktywizacji i integracji społecznej i zawodowej klientów ośrodków pomocy społecznej. Będą to projekty o charakterze wdrożeniowym polegające na świadczeniu usług rynku pracy i integracji społecznej na rzecz ostatecznych odbiorców wsparcia. Beneficjenci będą posiadali potencjał do realizacji projektów (zarówno finansowy, jaki i kadrowy),

będą też dysponowali odpowiednimi narzędziami ustawowymi, co dodatkowo przyczyni się do uzyskania efektu synergii planowanych interwencji.

Dostosowanie RPO WL do nowelizacji Umowy Partnerstwa.

- W zakresie PI 9iv:

a) Wprowadzenie możliwości podnoszenia kompetencji lub kwalifikacji opiekunów faktycznych (nieformalnych) mające na celu zwiększenie ich umiejętności w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi, na podstawie zapisów wytycznych horyzontalnych w obszarze włączenia społecznego:

Po zmianie: *Możliwe jest także wsparcie ukierunkowane na podniesienie kompetencji lub kwalifikacji opiekunów faktycznych (nieformalnych) mające na celu zwiększenie ich umiejętności w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi.*

b) Dodanie do typów projektów możliwości realizacji kompleksowej opieki nad matką i dzieckiem, w tym w zakresie szczepień oraz diagnostyki i leczenia chorób rozwojowych dzieci:

Po zmianie: *Program przewiduje również kompleksowe działania na rzecz matki i dziecka. Wsparcie będzie miało na celu poprawę zdrowia i związaną z nim poprawę jakości życia oraz zmniejszenie nierówności w dostępie do wysokiej jakości usług zdrowotnych w okresie ciąży i okołoporodowym. Ponadto możliwa będzie realizacja działań obejmujących m.in. diagnostykę, leczenie i rehabilitację wad rozwojowych dzieci. Działania w ramach programu obejmować będą również m.in. finansowanie szczepień, które nie są finansowane ze środków publicznych w celu zniwelowania bariery w dostępie do tej usługi. Dla zapewnienia kompleksowości wsparcia oraz jego wysokiej efektywności przewiduje się również możliwość objęcia wsparciem personelu służb świadczących usługi zdrowotne w celu podniesienia lub aktualizacji ich kompetencji.*

Analogicznie w ramach opisu zadań dodano:

Po zmianie: *Typy działań:*

Adekwatnie do powyższego opisu planowanego wsparcia, w tym wskazanych przykładów przedsięwzięć oraz opisu ich wkładu w realizację celów szczegółowych, w ramach priorytetu realizowane będą następujące typy działań:

(...) w ramach drugiego celu szczegółowego (przypis w brzmieniu „Istnieje możliwość realizacji na poziomie regionalnym programów zdrowotnych opracowanych przez inne regiony, zaopiniowanych przez AOTMiT”):

(...) - kompleksowa opieka nad matką i dzieckiem, w tym m.in. opieka w okresie ciąży i okołoporodowym, w zakresie szczepień oraz wykrywania, leczenia i rehabilitacji wad rozwojowych dzieci.

Uzasadnienie:

- b) Zmiana pozwoli na efektywną realizację programów zdrowotnych w oparciu o regionalny program zdrowotny.
- c) Konieczne ze względu na problemy demograficzne woj. lubelskiego (ujemny przyrost naturalny, mała liczba urodzeń, migracja).
- d) Działania w zakresie opieki nad matką i dzieckiem są komplementarne wobec założeń EFRR (PI 9a/Działanie 13.1 – cel szczegółowy w zakresie opieki nad matką i dzieckiem).

c) Wprowadzenie możliwości realizacji zintegrowanych usług zdrowotnych i społecznych w opisie typów działań:

Po zmianie: Dopuszcza się możliwość realizacji zintegrowanych usług zdrowotnych i społecznych.

Zmiana zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa.

d) Rozszerzenie grupy docelowej:

Po zmianie:

Adekwatnie do planowanego rodzaju działań, głównymi grupami docelowymi będą w szczególności:

(...) - dzieci i młodzież zagrożona wykluczeniem społecznym

- noworodki / niemowlęta i dzieci w odniesieniu do działań w zakresie ochrony zdrowia,

- kobiety w ciąży i połogu,

- personel służb świadczących usługi zdrowotne,

Zmiana jest następstwem rozszerzenia zakresu typów projektu.

e) Zniesienie demarkacji alokacji na usługi społeczne (80%) i zdrowotne (20%) w metodologii wyliczania wskaźników.

Uzasadnienie:

- a) Zmiana pozwoli na elastyczne – czyli bardziej efektywne – zarządzanie alokacją.
- b) Istotne w kontekście możliwości realizacji zintegrowanych usług społecznych i zdrowotnych – zgodnie ze zmianą w Umowie Partnerstwa.

Oś Priorytetowa 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje**1. REALOKACJA:**

Brak

2. ZMIANY W ZAKRESIE RAM WYKONANIA:

Zmiana wskaźników finansowych w ramach wykonania:

Nazwa wskaźnika	Aktualna wartość		Proponowana wartość	
	Pośrednia	Docelowa	Pośrednia	Docelowa
Kwota wydatków EFS certyfikowanych do Komisji Europejskiej	26 390 282,00	145 570 699,00	20 088 756,00	145 570 699,00 (brak zmiany)

Brak zmian wskaźników rzeczowych w ramach wykonania.

Zmiana w zakresie wskaźnika finansowego (certyfikacja) – cel pośredni - zmniejszenie o 6 301 526,00 EUR wydatków kwalifikowalnych (tj. z 26 390 282,00 EUR na 20 088 756,00 EUR).

Uzasadnienie (zmiany wartości wskaźnika finansowego):

- Zmniejszenie wartości pośredniej wskaźnika przy jednoczesnym zwiększeniu jego wartości docelowej wynika z opóźnień systemowych związanych z uruchomieniem bieżącej perspektywy finansowej. (Brak konkursów w 2014 r., ogłaszanie w drugiej połowie 2015 r. wynikające z braku wytycznych horyzontalnych.
- Kontraktacji środków nie sprzyjały również zmiany w systemie oświaty (najpierw w zakresie wychowania przedszkolnego, następnie w całym systemie), które przełożyły się na zainteresowanie wnioskodawców.
- Wprowadzana reforma oświaty wymaga istotnych nakładów inwestycyjnych, w tym w infrastrukturę szkolnictwa ze strony jednostek samorządu terytorialnego. Ogranicza to w sposób istotny możliwość zaangażowania środków samorządowych na działania mające na celu podniesienie jakości procesu nauczania. Wsparcie oferowane w ramach RPO WL stwarza szansę, by obciążenie j.s.t. skutkami reformy przeprowadzonej przez stronę rządową, nie wpływało negatywnie na jakość kształcenia, a tym samym nie pomniejszało uczniom szans edukacyjnych, a później również zawodowych.

3. ZMIANY W ZAKRESIE WSKAŹNIKÓW RZECZOWYCH:**- W zakresie PI 10i:**

a) Modyfikacja wskaźnika rezultatu – zgodnie ze zmianą w Umowie Partnerstwa:

Po zmianie:

Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne niezbędne na rynku pracy po opuszczeniu programu.

Uzasadnienie:

- a) Zmiana nazwy wskaźnika wynika ze zmian w Umowie Partnerstwa.

- W zakresie PI 10iv:

- a) Dodano wskaźnik rezultatu Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne niezbędne na rynku pracy po opuszczeniu programu – wartość bazowa – 80%, wartość docelowa – 85%.

Uzasadnienie: Wartość bazową i docelową wskaźnika rezultatu bezpośredniego określono na podstawie wyników badania zrealizowanego w ramach raportu Pracowni Badań i doradztwa "Re-Source" Korczyński, Sarapata Sp J. pn. Analiza potrzeb i barier organów prowadzących w zakresie programów rozwojowych szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne w ramach Poddziałania 9.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie lubelskim.

- b) Dodano wskaźnik produktu Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy w programie – wartość docelowa ogółem – 7 042 (osób).

Uzasadnienie: wskaźnik dodano zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Rozwoju.

4. ZMIANY MERYTORYCZNE W TREŚCI RPO WL:

- W zakresie PI 10i:

- a) Wprowadzenie możliwości tworzenia nowych miejsc przedszkolnych dla wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym a nie tylko dla dzieci w wieku 3-4 lata, poprzez zmiany zapisów w opisie celów szczegółowych i w opisie interwencji – zgodnie ze zmianą w Umowie Partnerstwa (UP).

- b) Wprowadzenie możliwości doskonalenia u uczniów umiejętności uniwersalnych (tzw. *transversal skills*), poprzez następujące zmiany zapisów – zgodnie ze zmianami w Umowie Partnerstwa:

1) w opisie interwencji:

Po zmianie:

Interwencja realizowana w ramach niniejszego priorytetu ma na celu promowanie dostępu do dobrej jakości kształcenia ogólnego, w szczególności poprzez organizację zajęć przyczyniających się do rozwoju kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych tzw. *transversal skills* niezbędnych na rynku pracy. Ich zakres będzie obejmował: umiejętności matematyczno przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin), ICT, umiejętność rozumienia (ang. literacy), kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy, tworzenie w szkołach warunków do nauczania eksperymentalnego i indywidualizację pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

2) w opisie typów działań:

Po zmianie:

Typy działań: organizacja zajęć przyczyniających się do rozwoju kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych tzw. *transversal skills* niezbędnych na rynku pracy (w tym nauczanie eksperymentalne i indywidualizacja pracy z uczniem), tj. zajęć w zakresie umiejętności matematyczno - przyrodniczych, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin), ICT, umiejętności rozumienia (ang.

literacy), kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, umiejętności uczenia się, umiejętności pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy;

c) Uporządkowanie terminologii dotyczącej środków trwałych, poprzez zmianę następujących zapisów w opisie interwencji:

Po zmianie:

Poprawie jakości warunków kształcenia będą także służyły, podejmowane w uzupełnieniu do interwencji EFS, działania finansowane z EFRR w ramach Osi Priorytetowej 13, polegające na zaspokojeniu istotnych potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej bowiem samodzielne inwestycje w zakresie infrastruktury i sprzętu nie wchodzą w zakres wsparcia EFS (za wyjątkiem limitu w zakresie środków trwałych i cross-financingu). Łączny limit wydatków związanych z zakupem środków trwałych nie przekroczy 30% alokacji na cały PI 10i (włączając cross-financing).

Uzasadnienie:

- a) Dostosowanie zapisów do terminologii określonej w wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków.
- b) Usunięcie zapisów kwalifikujących sprzęt i wyposażenie jako cross-financing (obecnie są to środki trwałe).

d) Dodanie preferencji w zakresie wsparcia szkół i uczniów z największymi i specjalnymi potrzebami uczniów w opisie kierunkowych zasad wyboru projektów – zgodnie ze zmianą w Umowie Partnerstwa:

Po zmianie:

Kryteria będą uwzględniać preferowanie wsparcia szkół i uczniów z największymi lub specjalnymi potrzebami w zakresie edukacji i premiować szkoły położone na terenach wiejskich.

- W zakresie PI 10iii:

a) Doprecyzowanie preferencji dla grup docelowych:

Po zmianie:

- osoby w wieku 25 lat i więcej oraz osoby nieuczące się - od 18 roku życia - ze szczególną preferencją osób w wieku 50 lat i więcej oraz osób o niskich kwalifikacjach, zgłaszające z własnej inicjatywy chęć podnoszenia, uzupełniania potwierdzenia umiejętności z zakresu ICT bądź języków obcych.

Korekta oczywistej omyłki.

- W zakresie PI 10iv:

a) Dostosowanie brzmienia celu szczegółowego nr 1 do zmian w systemie szkolnictwa zawodowego – umożliwi realizację kompleksowych projektów dla szkolnictwa zawodowego, uwzględniających również podstawę programową kształcenia ogólnego.

Przed zmianą: Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół zawodowych poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w regionie

Po zmianie: Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w regionie

b) Dodanie preferencji dla kształcenia praktycznego w miejscu pracy oraz kierunków kształcenia związanych z nowoczesnymi technologiami (w tym kluczowymi technologiami wspomagającymi – KET oraz procesami cyfryzacji przemysłu) w zakresie określonym w Umowie Partnerstwa:

- *preferencji dla kształcenia praktycznego w miejscu pracy*
- *wsparcia dla instruktorów praktycznej nauki zawodu*
- *powiązanie kierunków kształcenia z nowoczesnymi technologiami*

c) Podniesienie limitu na środki trwałe (włącznie z cross-financingiem) z 20% do 30% całkowitej alokacji PI 10 iv.

Uzasadnienie:

- a) Konieczność zapewnienia wysokiej jakości kształcenia zawodowego w regionie i dostosowania tegoż do potrzeb rynku pracy.
- b) Podniesienie limitu wynika z konieczności zapewnienia równych warunków aplikowania dla szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w sytuacji zmiany demarkacji pomiędzy PI 10i oraz PI 10iv zaproponowanej w UP (aktualnie szkoły zawodowe mogą aplikować o wsparcie prowadzonego przez nie kształcenia ogólnego z limitem 30% na środki trwałe w PI 10i, to przy założeniu, że po zmianie Programu będą mogły aplikować wyłącznie w ramach PI 10iv, należy im zapewnić adekwatne warunki do wsparcia kształcenia ogólnego),
- c) Zaspokojenie potrzeb w zakresie wyposażenia szkół w niezbędny sprzęt, zarówno do prowadzenia kształcenia ogólnego jak i zawodowego, jest istotnym elementem wzmocnienia jakości prowadzonego przez nie kształcenia i dostosowania go do potrzeb oraz wymogów rynku pracy. Dlatego nie powinno być różnicowania w zakresie limitu na środki trwałe pomiędzy PI 10i oraz PI 10iv zwłaszcza, że potrzeby w PI 10iv w tym zakresie są wyższe.
- d) Otrzymujemy sygnały z Kuratorium Oświaty, że limit 20% na środki trwałe w PI 10iv nawet przy dotychczasowej formule wsparcia (tj. środki trwałe na realizację kształcenia zawodowego) jest niewystarczający i postulowane jest wyrównywanie poziomu z limitem dostępnym dla kształcenia ogólnego w PI 10i.
- e) Inwestycje są konieczne ponieważ szkolnictwo zawodowe nie nadąża ze swoim zapleczem sprzętowym za zmianami na rynku pracy.

d) Doprecyzowanie typów działań:

Po zmianie w zakresie celu szczegółowego nr 1:

- *zwiększenie współpracy szkół i placówek kształcenia zawodowego z pracodawcami m. in. poprzez realizację działań ukierunkowanych na wspólne przygotowywanie programów nauczania, organizację wysokiej jakości zajęć praktycznych, kształcenie praktyczne w miejscu pracy, praktyk zawodowych i staży zarówno dla uczniów, jak i dla nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu;*
- *współpraca szkół i placówek kształcenia zawodowego ze szkołami wyższymi w celu zwiększenia dostępu uczniów i nauczycieli do nowoczesnych technik i technologii, nabycia możliwości uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach i obozach naukowych;*
- *możliwość aktualizowania przez nauczycieli, w tym nauczycieli zawodu oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu swojej wiedzy, kwalifikacji i kompetencji;*
- *wdrażanie nowych, innowacyjnych form nauczania zawodowego;*
- *dodatkowe zajęcia specjalistyczne umożliwiające uczniom uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności zawodowych;*
- *wsparcie uczniów w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy;*
- *wyposażenie pracowni przedmiotów zawodowych.*
- *programy pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych;*
- *organizacja zajęć przyczyniających się do rozwoju kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych tzw. transversal skills niezbędnych na rynku pracy (w tym nauczanie eksperymentalne i indywidualizacja pracy z uczniem), tj. zajęć w zakresie umiejętności*

matematyczno - przyrodniczych, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin), ICT, umiejętności rozumienia (ang. literacy), kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, umiejętności uczenia się, umiejętności pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy;

- *organizowanie i udzielanie doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz pomocy psychologiczno – pedagogicznej;*

Uzasadnienie:

- a) Uporządkowanie zapisów oraz ich dostosowanie do możliwości kompleksowego wsparcia szkół prowadzących kształcenie zawodowe w PI10iv, zarówno w zakresie podstawy programowej kształcenia w zawodach, jak również podstawy programowej kształcenia ogólnego.
- b) Zgodnie z badaniami PIAAC przeprowadzonymi przez OECD absolwenci szkół zawodowych nie mają wystarczających umiejętności rozumowania matematycznego oraz czytania i pisanie.
- c) Aktualnie na poziomie szkół średnich istnieje silne zróżnicowanie liczby uczniów podchodzących do egzaminu maturalnego w liceach ogólnokształcących i w technikach. Spośród maturzystów 67% stanowili uczniowie liceum ogólnokształcącego, zaś tylko 33% uczniowie technikum (dane CKE).
- d) Zgodnie ze sprawozdaniem krajowym dla KE (Polska 2017) w odniesieniu do podstawowych umiejętności cyfrowych Polska plasuje się dopiero na 26 pozycji wśród państw członkowskich UE-28.
- e) W przeprowadzonym przez OECD Badaniu Umiejętności Osób Dorosłych średnie wyniki badania umiejętności rozumowania matematycznego wśród osób dorosłych w Polsce były średnio niższe niż wśród ich rówieśników w OECD.
- f) Brak ciągłego inwestycji w bazę nauczania w zakresie kształcenia ogólnego (w szczególności w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe) spowoduje spadek jakości kształcenia i pogłębi dysproporcję pomiędzy kształceniem ogólnym prowadzonym w szkołach prowadzących wyłącznie kształcenie ogólne a w szkołach zawodowych. A w konsekwencji sytuację, w której szkoły zawodowe nie będą w pełni przygotowane do potrzeb rynku pracy (ponieważ rynek pracy wymaga przede wszystkim efektywnej edukacji w zakresie kompetencji kluczowych, a to realizowane jest przez szkoły w szczególności za sprawą posiadanego sprzętu i wyposażenia).
- g) Wspierając szkołę w doposażeniu w sprzęt, tworzymy optymalne warunki edukacyjne dla uczniów oraz optymalne warunki pracy dla nauczycieli prowadzących kształcenie.
- h) W odniesieniu do zmiany umożliwiającej kształcenie nauczycieli wszystkich przedmiotów, to przy obecnych zapisach, które mówią wyłącznie o nauczycielach przedmiotów zawodowych, brakuje możliwości pełnej realizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli wszystkich przedmiotów w szkołach zawodowych.

Po zmianie w zakresie celu szczegółowego nr 2:

Typy działań: organizacja i prowadzenie dla osób dorosłych:

-kwalifikacyjnych kursów zawodowych,

-kursów umiejętności zawodowych,

-inne kursy umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych,

f) Doprecyzowanie głównych grup beneficjentów:

*Po zmianie: *szkoły i placówki oświatowe realizujące kształcenie zawodowe, w tym szkoły specjalne przysposabiające do pracy,*

Uzasadnienie:

- a) Szkoły specjalne przysposabiające do pracy co do zasady prowadzą kształcenie w oparciu o podstawę programową kształcenia ogólnego. Nie kształcą one w zawodach, natomiast realizują cele PI 10iv. W związku z powyższym w naszej opinii powinny one mieć możliwość skorzystania ze wsparcia w pełnym zakresie, tj. w zakresie prowadzonego kształcenia ogólnego oraz elementów przysposabiania do pracy, a takie możliwości daje tylko i wyłącznie PI 10iv.

g) Dodanie do grup beneficjentów podmiotów uprawnionych do realizacji innych kursów niż KKZ i KUZ:

Po zmianie: Do głównych grup beneficjentów należą : (...) - Podmioty uprawnione do organizowania i prowadzenia innych kursów umożliwiających uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych

Uzasadnienie:

- a) Formy podnoszenia kwalifikacji osób dorosłych nie powinny ograniczone jedynie do kursów realizowanych przez podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o systemie oświaty. Dotychczasowe typy wsparcia ograniczają bowiem uzyskanie kwalifikacji jedynie do kwalifikacji potwierdzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne.
- b) Krajowy raport przygotowany przez KE (Sprawozdanie krajowe – Polska 2017 r. z dnia 22 lutego 2017 r.) wskazuje na niski odsetek osób dorosłych uczestniczących w kształceniu i szkoleniu umiejętności potrzebnych na rynku pracy (31% osób podnoszących kwalifikacje w okresie poprzednich 12 m-cy), jak również na niewielką częstotliwość tych szkoleń (jedynie 3,5% osób w wieku 25 – 64 lata zgłosiło udział w kształceniu i szkoleniu w miesiącu poprzedzającym badanie).

h) Rozszerzenie grupy docelowej:

Po zmianie:

Główne grupy docelowe, do których kierowane jest wsparcie w ramach priorytetu:

- uczniowie, wychowankowie i słuchacze szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe (z wyłączeniem szkół dla dorosłych), w tym szkół specjalnych przysposabiających do pracy, młodociani pracownicy,
- nauczyciele, w tym nauczyciele kształcenia zawodowego, instruktorzy praktycznej nauki zawodu,
- osoby dorosłe, z własnej inicjatywy zainteresowane nabyciem, podniesieniem bądź uzupełnieniem kwalifikacji,
- osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu zawodowego,
- pracodawcy.

Uzasadnienie:

- a) Obecnie jako grupę docelową wskazano słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, kursów umiejętności zawodowych oraz innych kursów, jednakże w opinii IZ RPO zapis nie służy zwiększeniu uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym (rekrutacja odbywa się wśród słuchaczy, a powinna wśród osób nieuczestniczących w kształceniu ustawicznym).

i) Dodanie trybu pozakonkursowego w ramach kształcenia w formach szkolnych, poprzez zmianę opisu kierunkowych zasad wyboru projektów:

Po zmianie:

Wybór projektów do dofinansowania dokonywany będzie w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny oraz zapewniający beneficjentom równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie wyboru. Zgodnie z wymogami rozporządzenia ramowego, system wyboru projektów gwarantować będzie, iż realizowane w ramach priorytetu operacje przyczynią się do osiągnięcia celu szczegółowego i oczekiwanych rezultatów priorytetu. Ponadto, opracowane procedury wyboru projektów do dofinansowania i kryteria będą niedyskryminacyjne i przejrzyste oraz uwzględnią ogólne zasady ustanowione w rozporządzeniu ramowym. Kryteria wyboru projektów zatwierdzane będą przez Komitet Monitorujący.

Podstawowym trybem wyboru projektów do dofinansowania w ramach priorytetu będzie tryb konkursowy. W ramach priorytetu dopuszcza się także zastosowanie trybu pozakonkursowego przeznaczonego dla projektów dotyczących kształcenia zawodowego w formach szkolnych (w ramach celu szczegółowego nr 1). Realizowane działania będą zgodne z branżami strategicznymi wyszczególnionymi w Umowie Partnerstwa (RIS, nowe technologie, cyfryzacja przemysłu) oraz z branżami strategicznymi regionu, które wynikają z dokumentów strategicznych. Beneficjentami pozakonkursowymi będą organy prowadzące szkół i placówek realizujących kształcenie zawodowe. Przewiduje się również zastosowanie trybu pozakonkursowego w przypadku programów pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych, w których beneficjentem będzie Instytucja Zarządzająca.

Kryteria i zasady oceny projektów umożliwią wybór do dofinansowania i realizację projektów najbardziej efektywnych oraz najlepiej odpowiadających potrzebom społecznym regionu w zakresie poprawy jakości kształcenia oraz lepszego dostępu do wysokiej jakości i stabilnych usług edukacyjnych.

System oceny projektów opierać się będzie na kryteriach weryfikujących możliwość realizacji danego typu operacji w ramach priorytetu inwestycyjnego oraz na kryteriach punktowych, badających m.in. wpływ projektu na realizację celów i rezultatów priorytetu. W pierwszej kolejności wybierane do dofinansowania będą te projekty, które w jak największym stopniu przyczynią się do realizacji celów i rezultatów priorytetu inwestycyjnego. W ramach systemu wyboru projektów adekwatnie do sytuacji społecznej w regionie mogą zostać przewidziane mechanizmy preferencji dla określonego rodzaju przedsięwzięć, wybranych grup docelowych, typów beneficjentów, czy obszarów wymagających szczególnego wsparcia, w tym poprzez kryteria wyboru projektów lub wydzieloną alokację.

Uzasadnienie:

- a) Powyższa zmiana na celu zwiększenie efektywności interwencji dzięki planowaniu działań projektowych w szerszej skali, niż projektowanie działań na poziomie pojedynczej placówki kształcenia.